Rapport omtrent F. H. G. van Iterson .

Ongeveer Juli 1944 werd door den Commandant van den O.D. (Orde Dienst) op order van Z.K.H.Prins Bernard aan de Gewestelyke Commandanten van deze organisatie opgedragen te trachten alle verzets-organisaties te vereenigen en zoodoende onder éénhoofdige leiding te plaatsen. Ook aan den Districts-Commandant van de eilanden Voorne en Putten werd deze order doorgegeven .

Naar aanleiding hiervan werd contact gezocht met alle bekende plaatselyke organisatie-leiders en in overleg met elkaar een Plaatselyke Commandant voor alle verzetsorganisaties gekozen .

Voor Oostvoorne werd na ryp beraad besloten den Heer van Iterson voor te dragen. Door den Gewestelyken Commandant was in de daarvoor gestelde richtlynen bepaald dat in de eerste plaats getracht moest worden voor de functie van Plaatselyken Commandant een reserve-officier te zoeken. De figuur van Iterson leek zeer geschikt,omdat hy in de eerste plaats een zeer representatieve figuur was tegenover de bevolking van Oostvoorne en Rockanje en bovendien een goed organisator en reserve-officier. Alle by de keuze betrokken personen waren dan ook unaniem van oordeel dat hy de juiste man op de juiste plaats was .

Den Heer van Iterson,hierover gepolst,verklaarde zich onmiddellyk bereid deze functie te aanvaarden .

Al spoedig daarna werd de Heer van Iterson in contact gebracht met den I.D. (Inlichtingen Dienst). Vooral voor deze organisatie heeft de Heer van Iterson veel en goed werk gedaan,want uit hoofde van zyn functie als Directeur van de Maatschappy "Voorne's Duin", was hy met het duinterrein zeer goed bekend en kon vrywel alle gewenschte inlichtingen verstrekken over geschuts- en troepen-opstellingen. Vooral aan het in kaart brengen van de verdedigingswerken op het eiland Voorne en Putten heeft hy een groot aandeel gehad .

---

20 December 1944 werd de toenmalige Districts-Commandant, Ir.P.van der Wallen te Brielle,door den Insel-Commandant der Duitsche Weermacht Schermuly gearresteerd,als gevolg van de eenige dagen tevoren afgespeelde tragedie te Rockanje (fusilleering van den gemeente-secretaris aldaar,den Heer de Waal). Denzelfden dag werd,op vermoeden eveneens samen te werken met Ir.v.d.Wallen,de Heer van Iterson door de staf van Schermuly gehoord,doch eenige uren later,na geconfronteerd te zyn met Ir.v.d.Wallen,weer vrygelaten .

22 December werd de Heer van Iterson wederom gearresteerd met zeven anderen en na verhoord te zyn door den Insel-Commandant Schermuly aan den S.D. (Sicherheits Dienst) overgegeven en naar het Haagsche Veer te Rotterdam overgebracht.

24 December volgde overbrenging met de vroeger gearresteerde personen naar de strafgevangenis te Scheveningen,toenmaals genoemd "Oranje Hotel".

Na een verblyf van ongeveer 4 weken te Scheveningen door den S.D. gehoord,waarby niets anders kwam vast te staan dan dat van Iterson lid was van den O.D.,uitsluitend bedoeld als na-oorlogsch organisatie,werd hy,voor zoover is na te gaan,veroordeeld tot 2 maanden gevangenisstraf .

Toen dan ook 27 Februari 1945 het gedeelte van de gevangen

genomen

2.07.15.2.

genomen O.D.-leden van Voorne en Putten,welke de leeftyd van 40 jaar nog niet had bereikt,zoogenaamd voor arbeidsinzet uit Scheveningen op transport werd gesteld naar Duitschland,stond het by den heer van Iterson vast,zoomede by de andere O.D.-leden boven de 40 jaar,dat zy zouden worden ontslagen.

In plaats daarvan werden zy eenige dagen later met het grootste gedeelte der gevangenen uit Scheveningen naar Amersfoort overgebracht,alwaar zy 7 Maart aankwamen. Den volgenden dag werden te Amersfoort 47 gevangenen gefusilleerd als represaille voor den aanslag op Rauter (Hoofd van den S.D.in Nederland). Hierby bevonden zich ook twee O.D.-leden van Voorne en Putten en wel de Heeren Kwanten uit Nieuwenhoorn en Oranje uit Brielle.

15 Maart,dus een week later,werd een groot aantal gevangenen uit Amersfoort,waaronder de Heeren van Iterson en Notaris A.D.van Bergeyk te Zuidland,naar het kamp Neuengammen in Duitschland overgebracht,van waaruit zy 27 Maart met onbekende bestemming vertrokken.

Uit de verhooren van medegevangenen is komen vast te staan dat de Heer van Iterson op 6 April 1945 in het kamp Uhlzen in Duitschland is overleden tengevolge van dysenterie,ter bestryding waarvan geen geneesmiddelen in het kamp aanwezig waren .

De Heer van Iterson, gehuwd doch niet in het bezit van kinderen, was vanaf 1 Juli 1919 Directeur van de Maatschappy "Voorne's Duin" en herdacht als zoodanig op 1 Juli 1944 zyn zilveren ambtsjubileum,welk feit onopgemerkt voorby ging in verband met den oorlogstoestand waarin toen Nederland verkeerde.

Hy bewoonde gedurende 6 jaren de Villa "Vita Nuova" en daarna 20 jaren de Villa "Oosterhout",welke beide woningen gelegen waren aan de Rylaan .

De Rylaan heeft de Heer van Iterson beplant met essen en de Verlengde Rylaan met eiken .

Groot natuurvriend als hy was,heeft de Heer van Iterson veel gedaan voor de verbetering, uitbreiding en beplanting van het duingebied ; bescherming van den vogelstand en het inrichten van broed- en voederplaatsen hadden voortdurend zyn zorg.

De verbetering der bebossching en verfraaiing der beplanting langs wegen,straten en op de begraafplaats,hadden voortdurend zyn aandacht en de advizen hieromtrent door hem gegeven worden dan ook van gemeentewege zeer op prys gesteld .

Bovenstaand rapport werd door my opgemaakt aan de hand van gegevens my door verschillende betrouwbare personen verstrekt .

17 September 1945 . De Burgemeester van Oostvoorne,

P. Oosterbaan.

In de vergadering van Burgemeester en Wethouders der gemeente Oostvoorne,dd.19 September 1945,no.2,werd besloten aan de Rylaan en de Verlengde Rylaan de naam te geven van :

F.H.G.van Itersonlaan .

foto F.H.G. van Ysterson

Achterzijde foto F. H. G. van Iterson

Frederik Hendrik Gysbertus
van Iterson .

Geboren te Gouda op 14 Februari 1891 .
Gevestigd te Oostvoorne Juli 1919 .

Overleden :
in gevangenschap van den vyand
op
6 April 1945
te
Uhlzen in Duitschland .

Hy gaf zyn Leven aan zyn Vaderland,
Het ons allen zoo dierbare Nederland .

Zie voorts het rapport, dd. 17 September 1945